

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	DP058 Регіональна економіка / Regional Economy
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність	D5 «Маркетинг»
Освітня програма	Маркетинг
Семестр	2
Курс	1 (зі скороченим терміном навчання на базі ОКР фаховий молодший бакалавр) 2 (повний термін навчання)
Анотація курсу	<u>Мета вивчення дисципліни:</u> формування у здобувачів вищої освіти знань щодо основних закономірностей формування економіки регіонів, механізмів реалізації регіональної політики, засад сучасного науково-практичного підходу щодо забезпечення регіонального соціально-економічного розвитку та визначення механізмів забезпечення стабільного розвитку суспільства на основі вдосконалення міжрегіональних відносин і використання можливостей суб'єктів господарювання регіону.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=436
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Гетьманенко Юлія Олександрівна Канали комунікацій СДН «Moodle»: повідомлення в чаті ел.пошта: ygetmanenko@ukr.net
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітньо-професійна програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/new2025fmb_m.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.

Перелік програмних результатів навчання	ПРН 2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності. ПРН 4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію. ПРН 5. Виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів. ПРН 6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності. ПРН 12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 180 Кількість кредитів – 6 Кількість лекційних годин – 30 Кількість практичних занять – 30 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 120 Форма підсумкового контролю – екзамен
Методи навчання	Тематичні лекції, вирішення аналітичних, розрахункових, аналітично-розрахункових завдань, самонавчання через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle та рекомендованої літератури, джерел
Зміст дисципліни	
Тема 1. Предмет, метод і завдання дисципліни	Поняття регіональної економіки та її роль у забезпеченні економічного розвитку країни. Предмет та об'єкти регіональної економіки. Методи дослідження регіональної економіки. Завдання регіональної економіки.
Тема 2. Закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів	Економічні закономірності розміщення продуктивних сил. Принципи розміщення продуктивних сил. Фактори розміщення продуктивних сил.
Тема 3. Економічне районування та територіальна організація господарства	Територіальна структура господарства як основа економічного районування. Засади економічного районування.
Тема 4. Регіон у системі територіального поділу праці..	Поділ праці і регіоналізація економіки. Сутність і категорії регіональної економіки.
Тема 5. Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики	Сутність державної регіональної економічної політики, її мети й завдання. Основні принципи державної регіональної економічної політики України.

Тема 6. Природний та трудовресурсний потенціал України	Природний потенціал України: сутність природно-ресурсного потенціалу та його структура; характеристика природно-ресурсного потенціалу України та її регіонів. Трудоресурсний потенціал України.
Тема 7. Наукові засади раціонального природокористування	Сутність природокористування. Поняття та складові природного капіталу регіону. Напрями економічної політики раціонального природокористування
Тема 8. Екологічний моніторинг і система екологічної інформації	Екологічний моніторинг і його види. Основи екологічного нормування
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Використання ІІІ	Використання ІІІ під час виконання завдань регламентується Політикою «Використання ІІІ в освітньому процесі ЧДБК» Завдання мають маркування регламенту використання ІІІ.
Підсумковий контроль	Іспит у кінці семестру за результатами поточної успішності

Система оцінювання	
Система оцінювання підсумкової успішності студентів поділяється на поточний контроль та семестровий контроль .	
Поточний контроль здійснюється протягом семестру і охоплює всі види аудиторної роботи (практичні, семінарські заняття) та виконання індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за цей вид контролю, становить 100.	
Підсумковий контроль	
Відбувається у формі іспиту.	
Розрахунок підсумкової оцінки	
Для предметів з іспитом: Підсумкова оцінка (О) розраховується як сума балів за роботу в семестрі (S) та балів за іспит (Т), кожен з яких має максимальну вагу 100 балів. Вагові коефіцієнти для обох компонентів однакові та дорівнюють 0,5 .	
Формула: $O = (S \times 0.5) + (T \times 0.5)$	

Накопичування балів з навчальної дисципліни: поточний контроль	
Види навчальної роботи	Загальна кількість балів
Усне/письмове опитування за темами (4 завдання по 5 балів)	20
Практичні роботи за темами (2 завдання по 10 балів)	20
Модульні контрольні (2 к.р. по 20 балів)	40
Індивідуальна самостійна робота (реферат)	20
Разом	100

Критерії оцінювання для кожного виду навчальної дисципліни		
Критерії оцінювання усних/письмових відповідей:		
5 б. – Повне, глибоке та вичерпне розкриття теми.		
4 б. – Відповідь охоплює основні положення теми, але може мати незначні недоліки.		
3 б. – Відповідь містить основні положення теми, але не є повною.		
2 б. – Відповідь неповна, містить значні помилки або суттєві прогалини у розумінні теми.		
1 б. – Відповідь не відповідає вимогам завдання.		
Критерії оцінювання практичних робіт:		
10 б. – Виконано всі завдання без помилок, відповіді повні й обґрунтовані.		
9 б. – Виконано майже всі завдання, допущено 1–2 несуттєві помилки.		
8 б. – Виконано більшість завдань, є окремі неточності чи пропуски.		
7 б. – Виконано понад половину завдань, але з помітними неточностями.		
6 б. – Виконано близько половини завдань, частина з них має помилки.		
5 б. – Виконано менше половини завдань, проте продемонстровано розуміння основного матеріалу.		
4 б. – Виконано окремі завдання правильно, більшість з помилками.		
3 б. – Робота містить значні помилки, лише поодинокі правильні елементи.		
2 б. – Виконано мінімальний обсяг, знання поверхові.		
1 б. – Спроба виконати завдання є, але відповіді неправильні.		
Критерії оцінювання модульних робіт:		
№	Завдання	Бали
1	Тести (10 од. по 1 бал)	10
2	Практична частина (2 од. по 5 б.)	10
Разом		20
5 б. – Повне, глибоке та вичерпне розкриття теми.		
4 б. – Відповідь охоплює основні положення теми, але може мати незначні недоліки.		
3 б. – Відповідь містить основні положення теми, але не є повною.		
2 б. – Відповідь неповна, містить значні помилки або суттєві прогалини у розумінні теми.		
1 б. – Відповідь не відповідає вимогам завдання.		
Критерії оцінювання індивідуальних робіт (рефератів):		
16-20 б. У роботі відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, висловлене власне ставлення до проблеми. Робота виконана творчо і самостійно, характеризується оригінальністю.		
10-15 б. Робота має задовольняти всім критеріям нижчого рівня і одному або двом таким: відображає глибокий пошук при дослідженні та застосування навичок мислення високого рівня; показує явне поглиблення та розуміння теми; притягує увагу аудиторії.		
1-9 б. Робота сфокусований на темі, але не висвітлює її. Наявна певна організаційна структура, але вона не явна з показу. Можуть бути фактичні помилки чи незрозумілості, але вони не значні.		

Шкала оцінювання		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

Основна література

1. Гусєва О.Ю., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С. Регіональна економіка: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 121с.
2. Регіональна економіка: тренінг курс: Навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» / В.В.Соляр, О.В. Анісімова . - Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2021. 173с.

Додаткові джерела

1. Мельник М.І., Лещух І.В.. Когерентний підхід до формування сучасної моделі просторового розвитку економіки України. Регіональна економіка. 2023. №1. С. 23-33.
2. Пітюлич М.М, Крупка А.Я., Мінкович В.Т., Чакій О.І. Детермінанти розвитку та їх вплив на фінансову стійкість територіальних громад. Регіональна економіка. 2023. №1. С. 34-44.
3. Буркинський Б.В., Сторонянська І.З., Горячук В.Ф., Осипов В.М., Мурзановський Г.М. Шляхи удосконалення системи бюджетного вирівнювання в Україні. Регіональна економіка. 2023. №2. С. 21-33.
4. Керецман Н.І. Концептуальні засади вдосконалення механізму управління територіальними громадами на основі інтегрованого розвитку. Регіональна економіка. 2023. №2. С. 41-49.
5. Криворучко М. Ю. Методологічні виклики смарт-спеціалізації регіонів України. Бізнес Інформ. 2022. №1. С. 145–151.
6. Територіальний розвиток і регіональна політика. Стратегування регіонального розвитку на засадах смарт-спеціалізації: наукова доповідь / наук. ред. д.е.н., проф. Сторонянська І.З. Львів, ІРД НАНУ. 2020. 141 с. (Серія «Проблеми регіонального розвитку»)
7. Череватський Д.Ю., Солдак М.О., Лях О.В., Залознова Ю.С. та ін. Циркулярна смарт-спеціалізація старопромислових шахтарських регіонів України: монографія; за заг. ред. О.І. Амоші. Ін-т економіки промисловості НАН України. Київ. 2020. 196 с.
8. Возняк Г.В., Кльоба Т.В. Смарт-спеціалізація як інноваційна стратегія економічного зростання регіонів: досвід країн Центральної та Східної Європи для України. Бізнес Інформ. 2020. Вип. 11. С. 59-68.
9. Переробна промисловість регіонів України: проблеми та перспективи розвитку: монографія; ДУ “Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України”; наук. редактор д.е.н., проф. С. О. Іщук. Львів. 2020. 341 с.

10. Проект Європейського Союзу «Підтримка політики регіонального розвитку України». Методологія планування регіонального розвитку в Україні. Інструмент для розробки стратегій регіонального розвитку і планів їх реалізації. URL: https://cg.gov.ua/web_docs/1/2014/11/docs/Methodology_of_RD_planning.pdf

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про засади державної регіональної політики» від 05.02.2015 № 156-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>
2. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затв. Постановою КМУ від 05.08.2020 р. №695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/695-2020-%D0%BF>
3. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 01.07.2010 № 2411-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>
4. Закон України «Про місцеве самоврядування» від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 09.04.1999 р. №586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
6. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23.03.2000 р. №602-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text> Документи щодо стратегії розвитку Черкаської області

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] /Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Кабінету міністрів України [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс] /Режим доступу: <https://www.ukrstat.gov.ua>